

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТОБЛАСТЪ ВА ШАҲАР
КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ОБЛАСТЪ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

Коммунистик партия раҳбарлигида янги ғалабалар сари, олға!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XX с'ездининг Директиваларини зўр ғайрат ва юксак ижодий кўтариш билан амалга ошираётган совет халқи КПСС Марказий Комитетининг 1956 йил 1 Май муносабати билан чиқарган Чақириқларини ғоят зўр ҳурсандчилик ва юксак ватанпарварлик туйғуларини билан қутиб олди. Бу жанговар Чақириқларда қаҳрамон халқимизнинг шонли Коммунистик партиянинг доно раҳбарлиги остида эришган оламшумул-тарихий ғалабалари, КПСС XX с'езди томонидан мамлакатимиз олдига қўйилган улуғвор вазифалар ўз ифодасини топган.

Бу йил партиямиз Марказий Комитетининг оташин Чақириқлари ғоят қувончли ва шодона кунларда — бутун мамлакат меҳнаткашларининг улуғ йўлбошчиси ва Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин туғилган кунини таънавали сууратда кенг нишонлашга тайёргарлик кўраётган кунларда а'ён қилинди. Ленинизм коммунизм қуриш йўлини ёритиш буюк ҳаётий та'лимоти, бутун дунё меҳнаткашларининг янги, озоқ ҳаёт учун олиб бораётган адолатли курашида уларга йўл кўрсатувчи ёруғ юлдузидир.

Ленин Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг улуғ ишларида, ишонач билан коммунизм йўлидан олға бораётган совет Ватанимизнинг янгидан-янги муваффақиятларида ҳаётдир. Ленинизм идеялари жаҳон тарихининг бутун боришига қудратли таъсир кўрсатмоқда. Лениннинг идеялари тинчлик, демократия ва социализм лагеридagi меҳнаткашларининг ишларида, тинчлик ва халқлар ўртасидаги дўстлик йўлида, демократия ва социализм йўлида ўсиб ва мустақамлашиб бораётган халқларо ҳаракатга ишмоқда ва ғалаба қилмоқда.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети лениннинг ғойиб ва энгилмас байроғи остида тинчлик учун, демократия учун, социализм учун курашаётган барча халқларга 1 Май арафасида қардошлик саломини йўлламоқда:

— Тинчлик учун, демократия учун, социализм учун курашаётган барча халқларга қардошлик салом!

— Совет Иттифоқи ва халқ демократияси мамлакатларининг меҳнаткашлари! Социализм мамлакатларининг улуғ дўстлигини ҳармай-толмай мустақамлангиз, мамлакатларимиз халқлари ўртасидаги қардошларча дўстлигини ривонлаштиригиз ва мустақамлангиз!

Совет Иттифоқи — тинчликнинг қудратли таъинидир. Совет кишилари тинчлик йўлидаги курашчиларининг биринчи сафарига бормоқдалар. 900 миллиондан ортиқ кишини биравштиручи қудратли социализм лагерини тинч қуриш соҳасида янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритиб, ўсишда ва мустақамлашмоқда. Барча тинчликсевар халқлар Совет давлатининг ташқи сиёсатини қизгин қўллаб-қувватламоқдалар. Бу сиёсат капиталистик система билан социалистик системанинг тинч-тотув яшашини мумкин эканлиги тўғрисидаги ленинчи қоидага асосланган.

— Яшасин турли иттимоний системаларнинг тинч-тотув яшашини таъминловчи тинчлик йўли!

ваффақиятли бажаришга муносиб ҳисса қўлиш каби одиланоб мақсад ва ораулар билан тўлиб-тошган.

— Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Коммунистик партия ва Совет ҳукумати теварагига тагин ҳам зич бўлиб жипшлашайлик, бутун кучимизни ва ижодий ғайратимизни КПСС XX с'ездининг тарихий қарорларини амалга оширишга, коммунистик мамият қуришнинг улуғ ишига сафарбар қилайлик!

Партия XX с'ездининг олтинчи бешйиллик план тўғрисидаги Директивалари — коммунизм қуришнинг давом этдиришнинг, халқ ҳўжалигини тагин ҳам кенг миқ'ёда юксалтиришнинг, совет халқи фаровонлигини оширишнинг жанговар программасидир. Совет кишилари бу программани ўзларининг ҳаётий маффаатларига тамомлаш мас келадиган программа деб қабул қилиб, уни муваффақиятли бажариш учун бутун куч ва ижодий ғайратларини сарф қилмоқдалар. Тошкент областининг саноат корхоналарида, темир йўл транспорти ва қурилишларида, колхоз, совхоз ва МТСларда кенг миқ'ёда аж олди кетган социализм мусобақа бунинг ёрқин далилидир. Саноат корхоналарининг майбодли мусобақасига қўшилган илгориари ҳозирламоқ 1 Май шарафига олган социалистик мажбуриятларини бажарганликлари ҳақида рапорт бермоқдалар. Шу билан бирга берилган топшириқни бажармаётган, брак ва сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқараётган, маҳсулотнинг таннарихини ошириб юбораётган ба'зибир корхоналарнинг борлигидан ҳам кўз юмалмайди.

— Ишчилар, инженерлар ва техниклар, мастерлар! Меҳнатнинг ва ишлабчиқаришнинг ташкил қилинишини яхшилашнинг, меҳнат интизомини бутун чоралар билан мустақамлангиз, корхоналарнинг бид ме'ёрида ишлашини таъминлангиз! Интисодий тежаш учун курашингиз, маҳсулот сифатини яхшилашнинг ва таннарихини намайитрингиз!

1956 йил планини муддатидан олдин бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасини ажи олдирайлик!

Қишлоқ ҳўжалик меҳнаткашлари шу кунларда ғоят мас'улиятли ва ҳақ қилувчи даврни ўтказмоқдалар. Ҳажма жойда мўл ҳосилнинг тақдирини ҳақ қиладиган кўламли ақил қизгин давом этмоқда. Илгори колхоз, совхоз ва районлар ақилни муваффақиятли тамомлаб, чигитни бир текис ундириб олиш учун курашмоқдалар.

— Қишлоқ ҳўжалик ҳудумлари! Кўламли ақил ишларини муваффақиятли ўтказайлик, экинларини яхши парварши қилишнинг ва 1956 йилда мўл ҳосил олишнинг таъминлайлик!

Қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини топшириш юзасидан давлат олдигаги мажбуриятларнинг ўз вақтида бажарилишини таъминлайлик!

КПСС Марказий Комитети маҳаллий саноат ва ҳунармандчилик кооперацияси, давлат ва кооператив сандоси ҳодимларини халқ исте'мол қиладиган товарлар, ҳўжалик буюмлари ва бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришнинг кўпайтиришга, саноат

СССР ва Буюк Британия раҳбарлари ўртасида музокаралар

ЛОНДОН, 19 апрель. (ТАСС махсус мухбири). Бутун кечқурун Буюк Британия ташқи ишлар министрининг СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганин ва СССР Олий Совети Президиуми А'зои Н. С. Хрушчевнинг Буюк Британия Бош Министри А. Иден билан ва Англиянинг бошқа раҳбарлари билан музокаралари бошланганлиги тўғрисида ҳар иккала томон ўртасида келишилган ахборотини а'ён қилди. Ахборотда бундай дейилади: «Бутун соат 15.30 дан тўғтиб 18.00 гача Даунингстрит 10 да совет ва инглиз раҳбарлари ўртасида суҳбат бўлди. Суҳбатда қуйидаги кишилар ҳозир бўлдилар: Англия томонидан — А. Иден, Р. Батлер, Селвин Ллойд, А. Биркпатрик, Н. Брук, У. Хейтер, Г. Холер ва Т. Бримлоу;

Н. А. Булганин блан Н. С. Хрушчевнинг Англияда бўлиши

ЛОНДОН, 19 апрель. (ТАСС махсус мухбири). СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин ва СССР Олий Совети Президиумининг А'зои Н. С. Хрушчев биринчи ва иккинчи жаҳон урушида ҳалок бўлган инглиз солдат ва офицерлари хотирасига ўрнатилган «Сенотаф» ёдгорлигини ёнига бутун эрта блан гулчамбар қўйдилар.

Совет меҳмонлари жўнаб кетишлари олдиндан «Клариж» отели ёнига кўп инглизлар тўпланди. Табрик хитоблари янгради. Меҳмонлар тушган машиналар Англия пойтахтининг аниг марказидаги Уайтхолл кўчасига қараб йўл олди. «Сенотаф» ёдгорлиги шу кўчада ўрнатилган ва Англия ҳукумат муассасаларидан кўпнинг биноси шу ерда жойлашган. Булганин ва Хрушчев ўртоқлар ички ишлар министри Говим Ллойд-Йорж ва унинг ўринбосари лорд Мэнкрефт қутиб олдилар. Буюк Британиянинг СССРдаги элчиси сар У. Хейтер ва СССРнинг Буюк Британиядаги элчиси Я. А. Малик совет раҳбарларига ҳамроҳ бўлиб бордилар. Н. С. Хрушчев ва Н. А. Булганин «Сенотаф» суласига қараб йўл олдилар ва атрул ҳамда зилия гуллари блан дафна дарахти шохларидан асалган гулчамбарни «Сенотаф» суласига қўйдилар. Гулчамбарга қуйидаги сўзлар ёзилган:

«Биринчи ва иккинчи жаҳон уруши вақтида тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун биргаликда олиб борилган курашда мамлакатимизнинг шонли жангчилари блан бирга ўз жонларини фидо қилган Буюк Британиянинг шонли жангчилари тўғрисидаги абадий хотира учун — Совет Иттифоқи ҳукумати ва халқларидан».

Булганин ва Хрушчев ўртоқлар ёдгорлик олдида бир минут сукут қилиб турдилар. Уайтхолл кўчасидаги қатнов тўхтатилди. Лондонликлар гулчамбар қўйиш марсимини кўчанинг ҳар икки томонида кўздан кечириб турдилар.

Шундан кейин совет раҳбарлари Буюк Британия қиролчаси Елизавета II нинг

СССРнинг Буюк Британиядаги элчиси Я. А. Малик ҳузурида зиёфат

ЛОНДОН, 20 апрель. (ТАСС). Н. А. Булганин блан Н. С. Хрушчевнинг Англияда бўлиши шарафига СССРнинг Буюк Британиядаги элчиси Я. А. Малик кеча совет элчихонасида зиёфат берганлиги тўғрисида хабар қилинган эди.

Зиёфат вақтига СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин, СССР Олий Совети Президиумининг А'зои Н. С. Хрушчев, Буюк Британия Бош министри А. Иден ва лейбористлар партиясининг раҳбари Х. Гейтскеал иутқ сўзладилар.

Н. А. Булганин ўз нутқида айтдики, совет раҳбарларининг бу визити СССР ва Буюк Британиянинг бир-бирлари блан яқинлашувини йўлидаги, ҳаққаро кескинликни янада юмшатиш йўлидаги қадам бўлади.

Бизнинг мамлакатларимиз ўртасида, деб сўзини давом этдирди Н. А. Булганин, кўндал буюн яхши қўшничилик муносабатлари ўрнатилган ва бу муносабатлар кўп йиллар мобайнида яхши муносабатлар бўлиб келди. Бизнинг фикримизча, бу визитимиз бирмунча одатдан ташқари ишдир. Совет давлатининг раҳбарлари Буюк Британияга биринчи марта келдилар. Бизнинг бу сафаримиз мамлакатларимиз ўртасида яхши ҳамжиҳатлик ўрнатилган ва улар ўртасидаги дўстона муносабатларини тиклашга ёрдам беради, деб қатъий ишонч билдиради.

Биз шунга ишонамизки, мамлакатларимизнинг давлат ва сиёсий арбоблари ўртасида олиб бориладиган музокаралар Совет Иттифоқининг ва Буюк Британиянинг халқлари, шунингдек бутун дунё халқлари кутаётган зарур натижаларни беради.

Буюк Британия Бош министри А. Иден Н. А. Булганиннинг ана шу сўзлари учун Англия ҳукуматининг барча а'золари номидан ташаккур билдирди.

Биз, деди А. Иден, Сизнинг бу сафарингизни самийий шодлик блан табриклаймиз. Сизнинг англияли партнерларингиз маршал Булганин айтиб ўтган конструктив ишла сизларни қўллаб-қувватлайдилар. Агар ана шу учрашуларимиз вақтида ижобий натижаларга эришсак, келгусида бундай учрашулар одат бўлиб қолади ва биз бир-биримизга тез-тез бориб турадиган бўламиз.

Шундан кейин сўзлаган Н. С. Хрушчев мен Н. А. Булганин томонидан айтила-

Яшасин мамлакатимиз халқлари дўстлигининг қал'аси, бутун дун'ёда тинчликнинг мустаҳкам таянчи — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Яшасин коммунизм қураётган улуғ совет халқи!

(1956 йил 1 Май муносабати блан КПСС Марказий Комитетининг Чақириқларидан).

Совет томонидан — Н. А. Булганин, Н. С. Хрушчев, Н. А. Михайлов, А. А. Громико, Я. А. Малик, П. Н. Кумилян, В. Я. Ерофеев, О. А. Трояновский, Ю. С. Жемчужников.

Муайян бирор масалани ҳал этини мақсадида олдиндан белгиланган кун тартиби бўлган кенгашдан кўра бир қатор ғайрирасмий дискуссиялар характерида олиб бориладиган бу суҳбатларнинг моҳияти ҳам шунингдек бориши ҳам махфий түсда бўлиши лозим ва ўзаро келишилган ахборотдан ташқари ҳечнарсга а'ён қилинмаслиги керак, деган қарорга келинди. Муҳокама қилинган масалалар кўрсатилган қисқача ахборот эртага кечқурун а'ён қилинади деб мўлжалланади».

расмий резиденцияси бўлган Букингем саройига жўнадилар, элчи сар У. Хейтер ва элчи Я. А. Малик уларга ҳамроҳ бўлиб бордилар.

Машиналар Букингем саройи ҳовлисига кирганида қизил мундирли ва айиқ терисидан ишланган қора кийверлар кийиб, соқчилик вазифасини бажариб турган гвардиячилар — король гвардиячилари қоронғи алмашилмоқда эди.

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев саройда аниз меҳмонлар дафтарида қўлга қўйилар. Уларга Букингем саройининг боғлари кўрсатилди. Кўпгина лондонликлар сарой панжаралари олдида ва қиролча Виктория ҳайкали майдонини ақинидаги йўлда совет меҳмонларининг келиши ва кетишини тамоша қилиб турардилар.

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев Букингем саройидан Буюк Британия бош министри сар Антони Иденнинг расмий резиденцияси бўлган Даунингстрит, 10 га қараб йўл олдилар. Расмий визит салкам 40 минут давом этди. А. Иден совет меҳмонларини дарвоза ёнида қутиб олди ва Англия кабинети мажлислари залида уларни қабул қилди. Қабул вақтида Англия ташқи ишлар министри Селвин Ллойд ҳозир бўлди.

Визит тамом бўлганидан кейин Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев сар Антони Иден ва Селвин Ллойд блан биргаликда бинодан чиқдилар. Антони Иден ва Селвин Ллойд машиналаргача улар блан ҳамроҳ бўлиб бордилар. Даунингстритта жуذا кўп элдонликлар тўпланган эди. Совет раҳбарлари ва Англия бош министри бинодан чиққанларига табрик хитоблари эшитилди.

Шундан кейин совет меҳмонлари ўз резиденциясига — «Клариж» отелига қайтиллар. Кўнгуз кунин СССРнинг Буюк Британиядаги элчиси Я. А. Малик Н. А. Булганин блан Н. С. Хрушчевнинг Англияда бўлиши шарафига совет элчихонасида зиёфат берди. Зиёфатда бош министр сар Антони Иден ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўдилар.

Агар биз халқаро масалаларни ана шундай позицияларда туриб ҳал этадиган бўлсак, у ҳолда доим бир фикрга келиш мумкин. Агар бу масалалар бошқа позицияларда туриб ҳал этиладиган бўлса, ширин гаплашиб, бир-биримизга қараб аяшчи чирой блан жимлайиш мумкин-у лекин ҳеч натижасиз тарқалиб кетиш мумкин.

Биз ўз системамизни қабул қилингиз, ва капиталистик системаларимизни кечингиз, деб сизни қўндиarmoқчи бўлаётганимиз йўқ, ахир. Сизлар ҳам бизларни ўз социалистик системамиздан воз кечингиз қўндириш учун вақтингизни сарфлашингизга ахтиб йўқ.

Менинг фикримча, сизларга ҳам шу нарса равшанки, агар сиз бизга тазйиқ кўрсатишга уринадиган бўлсангиз, иложи бўлмаган нарсаларни биздан талаб қилладиган бўлсангиз, бундан ҳечқандай натижа чиқмайди. Биз ҳам бу тўғрида илтиозларга берилмаймиз.

Хўш, қандай йўл тутиш керак? Йўз битта, у ҳам бўлса, тинч-тотув бўлиб яшашдир. Бошқа йўз йўқ. Жанжалли масалаларни уруш йўли блан ҳал этишга уриниш ярамайди. Тажриба кўрсатганидек, ҳаёт кўрсатиб бериандек, жанжалли масалалар уруш йўли блан ҳал этилмайди, балки янада кескинлашиб кетади. Биз бир планетада яшамоқдамиз. Эндикда техниканинг ғоят юксалганлиги натижасида бизнинг планетамиз катта планетадан кичик планетага айланиб бормоқда.

Лоқақ шундай мисолни олиб кўрайлик. Илгари вақтларда бизнинг мамлакатимиздан Англияга бориш учун кўп кунлар талаб этилган бўлса, эндикда аянаконтурторларнинг ғайрати блан шундай самолётлар вужудга келтирилдики, бу самолётлар ана шу масофани бирнеча соат ичида босиб ўтадилар. Бу ерда ажойиб совет конструктори академик Туполев ўтирибди. Унинг конструкциясига мувофиқ ишланган самолёт Москвадан Лондонгача бўлган масофани 3,5 соат ичида учиб ўтади, ва бу охири чегара эмас. Ма'лумки ҳарбий самолётлар янада тез сур'атлар блан учадилар. Бошқариб туриладиган баллистик қит'аларча самолётларни олиб кўрингиз. Бундан қариялар аниқ шундай масофаларни учиб ўтади. Биз вози

В. И. ЛЕНИН ТУГЪЛГАН КУНИНГ 86 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

В. И. Ленин туғилган куннинг 86 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишлар

19 апрельда Москванинг клубларида, Маданият уйлари ва саройларида В. И. Ленин туғилган куннинг 86 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишлар бўлиб ўтди. Йиғилишларда 1905 ва 1917 йиллардаги революцияларнинг ветеранлари, Коммунистик партиянинг энг кекса аъзолари ҳозир бўлишди. Уларнинг кўплари Владимир Ильич нутқларини эшитганлар.

Кино уйининг зали Красногвардейск районидagi корхона, транспорт ишчилари ва хизматчилари, партия, совет ва касба-союз ташкилотларининг вакиллари билан бўлиб ўтди. В. И. Ленин туғилган куннинг 86 йиллиги тўғрисида КПСС Марказий Революция Комиссиясининг раиси ўртоқ П. Г. Маслов доклады қилди.

Пролетар районидagi меҳнатқашлар вакиллари тантанали йиғилишида СССР Госплани раисининг ўринбосари ўртоқ М. Д. Яковлев, Тимирязев район меҳнатқашлари вакиллари тантанали йиғилишида КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари ўртоқ С. М. Вутусов, Москва-Воронеж район меҳнатқашлари вакиллари тантанали йиғилишида КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари ўртоқ М. И. Котлярова доклады қилди.

Москва областининг Дмитров, Истра ва Можайск районларида ҳам тантанали йиғилишлар бўлиб ўтди. (ТАСС).

ЛЕНИНГРАД. 19 апрель, (ТАСС). Сибей ва илмий билимлари тарқатувчи Бутуниттифоқ жамияти Ленинград бўлими Марказий лекториясининг катта замида В. И. Ленин туғилган куннинг 86 йиллигига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Владимир Ильич Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолияти тўғрисида тарих фанлари кандидати Д. М. Овчаров доклады қилди.

Кеча қатнашчилари аса кекса болшевиклардан Л. Г. Ханин ва М. Г. Алексеевларнинг нутқларини самимий кутиб олдilar. Улар Владимир Ильич Путинлов — ҳозирги Киров заводида, Москвада эстафета корхоналарида ва шахарнинг бошқа жойларида бўлган вақтда у билан учрашганликлари ҳақида сўзлаб бердилар.

Шаҳарнинг Ленин, Свердловск, Невский, Петроград ва бошқа районларидаги корхоналарда ҳам лекциялар бўлиб ўтди.

Ўзбекистон пойтахтининг сапоат корхоналарида, янги қуришларда, муассасаларида ва ўқув юрларида В. И. Ленин туғилган куннинг 86 йиллигига бағишланиб, меҳнатқашларнинг тантанали йиғилишлари бўлмоқда.

20 апрельда «Таштекстильмаш» заводининг клубида корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари тўпланишди. Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари Р. Е. Мельников Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 86 йиллиги тўғрисида доклады қилди.

Тошкент паровоз вагон-ремонт заводи, коллективининг йиғилишида В. И. Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолияти тўғрисида Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари Р. Гуломов доклады қилди.

В. И. Ленин туғилган куннинг 86 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишлар Тошкент тўқимачилик комбинатининг фабрикаларида, Ильич номи заводида ва шахарнинг бошқа бирнеча корхоналарида ҳам бўлиб ўтди. (ЎзТАГ)

Кекса коммунист Т. Иброҳимова пионерларга Владимир Ильич Ленин билан учрашган вақтда олган таассуротларини сўзлаб бермоқда.
С. Нурмухамедов ва Р. Альбеков фотоси.

В. И. Ленин номли колхозда

Янгийўл районидagi Владимир Ильич Ленин номидаги колхозда Ленин туғилган куннинг 86 йиллигига пухта тайёргарлик кўриломоқда. Клубда, чойхона, агитпунктда, тала шийонлари ва мактабларда В. И. Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолияти ҳақида суҳбатлар ўтказилмоқда, коммунистлар, агитаторлар, мактаб ўқитувчилари В. И. Ленин ҳақида билган ҳикоя, очерк, шеърларни ўқиб бермоқдалар ва айрим эсдаликларни ҳикоя қилмоқдалар.

Колхоз ҳар йили пахтадан ва бошқа қишлоқ хўжалик аниқларидан мўл ҳосил етиштириб келди, қорва маҳсулотини оширди. Ўзгариш бўлган йили колхоз 2200 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 29 центнердан пахта етиштириб, планини 107 процент бажарди. Колхознинг бир йиллик даромади 21 миллион сўмга етди.

Ленин қишлоғининг қиёфаси бутунлай ўзгариб кетган. Бу ерда янги, чиройли бинолар қад кўтарган, тўғри ва текис йўллар барпо қилинган. Мактаб, идора, ҳаммом, кино, меҳмонхона, яси-боғча сингари кўпгина жамоат биноларининг қаторида, юзлаб колхозчи хўжалиқларнинг ўзлари учун соғанган янги уй-жойларида янги нурларни порлаб турибди. Ленин номи паркида В. И. Лениннинг ҳайкали қўзга ташланиб турди.

Ленинчилар шу кунларда пахтадан ва картошка, сабзавотдан мўл ҳосил етиштириш учун мусобақани кучайтириб юбордилар. Колхоз бу йил 80 процент ерга чигитни қадрат-уялаб экаётди. Кўпчилик бригадалар экинни тугаллашлар ва илгор-бригадалар аса, гўза парваринишга тайёргарлик кўрмоқдалар.

У. АХМЕДОВ.

Ленин кунларига бағишлаб

Ўзбекистон халқлари тарихи музейида пролетариатнинг улғу доҳиси В. И. Ленин туғилган кунини янгилошга катта тайёргарлик кўрилади. Шу тарихий кунга бағишланган сценд ва фототригналларга В. И. Лениннинг ҳаёт йўли ҳақида революцион фаолиятини асос етиручи хўжатлар ҳамда расмлар қўйилган.

Лениннинг болалиги, йигитлик чоғларида революцион тўғрақларга қатнашган, РСДРПнинг II съезидида қатнашган ишчилар орасида туриши ва бошқа фотосуратлари музейга келувчилар зўр қизиқиш билан тамоша қилмоқдалар. Ўрта Осиё республикалари халқ хўжалигини ва маданиятини ривожлантириши, Ўзбекистонда социалистик қурилишни авж олдириш тўғрисида Ленин томонидан қилинган гамхўрликни фидоаловчи хўжатлар ҳам диққатга сазовордир. Тарихий хўжатлар орасида Туркистонда сўғориш ишлари учун маблағ ажратилиш ва бу ишларни ташкил қилиш тўғрисида Ленин имзолаган декретнинг

фотокopiesи, миллий сибейтия амалга ошириш масалалари юзасидан Ленин юрган айрим телеграммалар қўзга ташланади.

М. Саидова,
Д. Аюпова.

Сирдарё районидagi колхоз, совхоз ва маданий-оқартув муассасалари ҳамда мактабларда жадон пролетариатининг буюк доҳиси В. И. Ленин туғилган куннинг 86 йиллигини муносиб кутиб олиш учун тайёргарлик ишлари қилиб кетди.

Райком агитация-пропаганда бўлими ва маданият уйи «XVIII партконференция», Тарас Шевченко номи, Охунбобоев номи, Ильич номи, Ворошилов номи, «XIX партсъезд» колхозларида ҳамда «Малик» совхозида ва мактабларда В. И. Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолиятига бағишланган темаларда доклады, лекция ва суҳбатлар ўтказиш учун малакали лекторлар тайинландилар.

Т. Хайдаров.

В. И. Ленин тўғрисида ЯНГИ БРОШЮРАЛАР

Давлат сибей адабиёт нашриёти В. И. Ленин тўғрисида янги брошюралар босиб чиқарди.

Н. Крупская. Ленин пропагандист ва агитатор сифатида. 24 бет, тиражи 150 минг нуска. Баҳоси 25 тийин.

В. Бонч-Бруевич. В. И. Ленин Петроградда ва Москвада (1917—1920) йиллар.

48 бет. Тиражи 200 минг нуска. Баҳоси 55 тийин.

Б. Волин. Ленин Поволжьеда (1870—1893 йиллар). Тўқтирилган иккинчи нашри. 128 бет. Тиражи 100 минг нуска. Баҳоси 1 сўм 85 тийин.

А. Безименский. Комсомолларнинг В. И. Ленин билан учрашувлари. 48 бет. Тиражи 200 минг нуска. Баҳоси 50 тийин.

Машинасозликда техникани янада тараққий этдириш учун

Ўзбекистон машинасозларининг иккинчи илмий-ишлабчиқариш конференцияси

Республика партия ва совет ташкилотлари, илмий-техник шўърасалари ва сапоат корхоналарининг раҳбарлари сўнгги вақтларда техникани янада тараққий этдириш, ишлабчиқариш техникаси иқтисодий кўрсаткичларини ҳамда чоралар билан юксалтириш масалаларига атиборини кучайтирмоқдалар. Бунинг машинасозлар илмий-техника жамиятининг Ўзбекистон бошқармаси 18 ва 19 апрель кунлари ўтказган иккинчи илмий ишлабчиқариш конференцияси яққол кўрсатди. Бу конференцияда республикадаги барча машинасозлик заводларининг новатор ишчи ва мастерлари, инженер-техниклари, техника бўлимларининг бошқалари ва корхона директорлари, янги муассасалар ва конструкторлик бюраларининг ходимлари, Тошкент, Чирчиқ, Самарқанд, Андижон ва бошқа сапоат шаҳарларининг партия ва совет ходимлари ҳамда республика партия ва совет раҳбарлари иштирок етидилар. Бирнеча юз кишилик дастлабки ялми мажлисда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ М. А. Абдуразоков «Ўзбекистон машинасозлик саноатини да техникани тараққий этдириш вазифалари» тўғрисида доклады қилди. У республикамиз корхоналарида техникани тараққий этдириш юзасидан олиб борилаётган ишларни батафсил анализ қилиб, бир-бирига қаршиликларда бу соҳада йўл қўйлаётган асосий камчиликларни кўрсатиб берди. Доклады илгор корхоналар таърибларига таянган ҳолда машинасозларимиз олдинда қўйилган вазифаларни ҳал етиш йўлларини ўқитди.

Шунингдек ялми мажлисда Москвадаги «Оргстанинпром» институтининг проектилари бўйича беш инженери ўртоқ М. В. Хоруженно «Механик ишлов беришда юкори иш унумли методларни қўлланаш — машинасозликда меҳнат унумдорлигини оширишнинг асосий вазифасидир» деган темалда, Харьков шаҳаридagi «Гипростанок» институтининг профессори Г. Н. Мирошников «Хозирги замон технологияси процесслари, қутов ишлабчиқаришнинг механизациялаш ва автоматлаштириш» тўғрисида ҳамда Ташкент ва қишлоқ хўжалиги машиналари бўйича илмий-техник шўъра институти темирчилик-пресс ишлов бўлимининг бошлиғи ўртоқ Горичкин «Темирчилик-пресс ишларини механизациялаш ва илгор методлар» темасида доклады қилдилар. Сўнг конференция бешта секция бўлиниб ўз ишнинг давом етирди. Бу секцияларда механик ишлов бериш ва машиналарни йиғиш, қутов ишларини тақомиллаштириш, темирчилик-сварка ва пресслаш операцияларини ихтисослаштириш, машина ва механизмларнинг ремонт қилиш ва модернизациялаш, конструктор ва мустаҳкам машиналар яратиш каби ақтуал темаларга бағишланган 46 доклады тингланди. Конференцияда қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводларидан кўпгина новатор ишчилар, ташаббускор инженер-техник ходимлар ва рационализаторлар ўз иш таърибларини тўғрисида мукаммал сўзлаб бердилар. Жумладан «Ўзбексельмаш» заводининг новатор слесари ўртоқ Ильичин ўз иш методи тўғрисида, «Ташсельмаш» заводи беш технологиянинг ўринбосари ўртоқ Литт Агрегат ва махсус станокларни қўлланаш таърибларини ҳақида, «Чирчиксельмаш» заводи темирчилик-пресс дехи бошқинининг ўринбосари ўртоқ И. Надравев култиватор ил органларини потог линияларда тайёрлаш юзасидан заводида ордирилган таъриблар тўғрисида сўзлаб бердилар. Айниқса етарли инженер-конструктор Н. И. Коноплевнинг «Ташсельмаш» заводининг ишлаб-

чиқариш процессларини механизациялаштириш таърибаси ҳақидаги доклады кўпчилигини қизиқтирди. Бу заводида ишлабчиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш юзасидан катта ишлар қилинмоқда. Корхонада минг метр узунликдаги конвейер, 800 метрга яқин монорельс, ўнлаб дех ичидagi транспорт ва бошқа механизация воситалари мавжуддир. Завод ишчилари ва инженер-техник ходимлари бу усуллардан унумли фойдаланиш учун астойдил курашмоқдалар. Корхонада айниқса мавжуд механизмларни янги машина ишлаб чиқаришга мослаштиришда беш таърибга ордирилди. Масалан, «СХМ—48М» пахта териш машинаси қисмларининг йиғишга мўлжалланган икки конвейер қисда пайт ичиди «СХС—1,2» машинаси қисмларини йиғишга мослаштирилди. Мана шу конвейерларни модернизация қилишнинг ўзи давлатнинг арим миллион сўмликка яқин маблағини тежашни таъминлади.

Завод конструкторлари машинанинг тортиб турувчи бўлигини буран операциясини бажаришда янги механизм яратиш, шу операцияда меҳнат унумдорлигини 30 баравар оширишни таъминладилар. Олдин жисмоний жиҳатдан кучли бўлган ишчи томонидан камда бир соатда бажариладиган бу операция энди осонлик билан икки минута адо етиладиган бўлди.

Пахтачилик бўйича махсус давлат конструкторлик бюроси беш инженери, техника фанлари кандидати В. С. Кирменевский «янги пахта териш машиналари ва қонбайлар» деган темалда доклады қилди, республикамиз конструкторларининг кўпга киритган ютуқларини таъкидлаш билан бирга пахтачиликни комплекс механизациялаш, айниқса пахта териш ишини тўла механизациялаштириш юзасидан олдинда турган энг асосий вазифаларни ҳамда уларнинг ҳал етиш йўлларини баён қилиб берди. У, шунинг алоҳида таъкидлаб ўтдики, махсус йиғув машинаси воситаси билан кўраги тўла ва чада очилган ҳамда очилмаган пахтани бир марта териб олиш, сўнг унми махсус тозалов машинасида ўтказилган қилиш конструкторларимиз олдинда кечиктириб бўлмайдиган вазифадир. Чунки мана шундай махсус машиналар яратиш ва улардан фойдаланиш энг қулай ва энг тежамлидир.

Ўрта Осиё политехника институтини механика факультетининг доценти, техника фанлари кандидати ўртоқ Г. Н. Молчановнинг «Ускуналарнинг узоқ мудатта чиланиш таъминлаш ва ил унумини оширишга доир баъи масалалар тўғрисида» қилган доклады ускуналарнинг ремонт қилиш ва модернизациялаш секцияси қатнашчилари томонидан зўр қизиқиш билан кутиб олинди. Унда доклады кўпгина машинасозлик корхоналарида мавжуд ускуналар қувватидан атиги 30 процентга фойдаланилаётганини кўрсатиб, бу кўрсаткични ошириш юзасидан илмий ходимларнинг ишлабчиқариш билан ҳамкорликда ишлов орқасида эришган ютуқлари тўғрисида сўзлаб берди.

— Айрим корхона раҳбарлари нуқул янги машина ва механизмлар ўрнатишга ва улардан ихши фойдаланишга зўр бериб, ўз корхоналаридаги эскириб қолган, декия ҳали алмаштирилмаган ускуналардан рационал фойдаланишга етарлича атибор бермаётдилар, — деди ўртоқ Молчанов. — Ваҳоланки, корхонада меҳнат унумдорлигини оширишда мавжуд ускуналар қувватидан унумли фойдаланиш, уларни янги техника асосида модернизация қилиш меҳнат унумдорлигини оширишнинг энг муҳим резервидир.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг профессори, техника фанлари доктори Г. А. Носовнинг Тошкентдаги қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводида ишлабчиқаришдаги конструкция элементларини, прокат, деталь ва узелларни унификациялаш вазифалари ҳақида чуқур илмий доклады қилди. У, ҳозирги куннинг энг асосий проблемаси бўлиб қолган бу масалани ҳал етишга қаратилган қимматли тақлифларни киритди.

Конференцияда қатнашчилари машинасозлик соҳасида тўпланган таърибларини унумлаштириш билан бирга баъи корхона хўжалик раҳбарларининг, инженер-техник ходимларининг қимматли техника янгиликларини жорий етишга нисбатан сустиқалик соҳасида тўпланган таърибларини, баъи аса, тўғридан-тўғри тўқинилик қилаётганликлари қаттиқ қораландилар. Конструкторлик бюралари ва техника советлари янги махсулот ишлабчиқаришнинг ўзлаштириш ҳамда оригинал конструкторияли машина ва механизмлар яратиш учун ҳали ҳам етарлича қайрат ва ишжоват билан ишлаб-тирлар деб бўлмади.

Ишчидаги энг катта камчилик шундан иборатки, республикамиздаги кўпгина илмий-техник шўърасалари, конструкторлик бюралари ва заводлар ўртасида доимий, узвий алоқа йўқ, илждий ҳамкорликда ишлов ҳоллари жуда кам учрайди. Бу камчилик шунга олиб келмоқдаки, бир илмий ташкилот беш завод рационализатори ва ихтирочилари алдақдан яратган янгилик устиди иккинчи бир жойда бирнеча илмий ходим беш дотириб юради. Қишлоқ механизаторлари янги саяка конструкториясининг бирданча камчиликларини аниқладилар ва уни «Ўзбексельмаш» заводида ҳам, конструкторлик бюросида ҳам хабар қилдилар. Лекин конструкторлар ҳам, завод ҳам бу агрегатни тақомиллаштириш билан деярли шугулланмаётдилар.

Конференцияда қатнашчилари кўпгина корхона раҳбарларини янги техника ва илгор технологияни жорий етиш юзасидан аниқ план тўзмагайиларди, эски станокларни янгилик билан алмаштиришга ҳафасаласик қилаётганликлари, ишлабчиқариш процессларини комплекс механизациялаштириш ва автоматлаштириш тўғрисида ҳам қайғираётганликлари учун танқид қилдилар. Детальларни аниқ штамповка қилиш, кўпчилиги комбинациялаштирилган киркув асбоблари, тез алмаштириладиган кўп асбобли наладка каби эффектив мосламалар ҳали ҳам тор доирада қўлланилмоқда. Новатор ва рационализаторларнинг, ишлабчиқариш командирларининг, илмий ходимлар ва хўжалик раҳбарларининг зўро таърибга алмашиш йиғилишлари, илмий конференция ва кечалар кам ўтказилади. Айниқса қўйилма ишлабчиқаришда прогрессив технология ва ҳозирги замон илгор техникаси сустиқ билан жоний етиладигани кўп корхоналарнинг ишнини орқата судрапти.

Наладка оснасткалари ҳозирги пайтда деярлик ҳамма машинасозлик корхоналарида катта қийинчиликлар тўғдираётди. Шунинг учун конференцияда қатнашчи, ясканатор заводининг беш технолог ўртоқ А. А. Мазурин республика учун универсал-наладка оснасткалари ишлабчиқариш марказлаштирилган завод қуриш масаласини республика Министрлар Совети олдинда қўйишни сўради.

Янги мажлис ва секция йиғилишларида деярлик ҳамма машинасозлик корхоналарида катта қийинчиликлар тўғдираётди. Шунинг учун конференцияда қатнашчи, ясканатор заводининг беш технолог ўртоқ А. А. Мазурин республика учун универсал-наладка оснасткалари ишлабчиқариш марказлаштирилган завод қуриш масаласини республика Министрлар Совети олдинда қўйишни сўради.

Жалигини механизациялаш инженерлари институтининг профессори, техника фанлари доктори Г. А. Носовнинг Тошкентдаги қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводида ишлабчиқаришдаги конструкция элементларини, прокат, деталь ва узелларни унификациялаш вазифалари ҳақида чуқур илмий доклады қилди. У, ҳозирги куннинг энг асосий проблемаси бўлиб қолган бу масалани ҳал етишга қаратилган қимматли тақлифларни киритди.

Конференцияда қатнашчилари машинасозлик соҳасида тўпланган таърибларини унумлаштириш билан бирга баъи корхона хўжалик раҳбарларининг, инженер-техник ходимларининг қимматли техника янгиликларини жорий етишга нисбатан сустиқалик соҳасида тўпланган таърибларини, баъи аса, тўғридан-тўғри тўқинилик қилаётганликлари қаттиқ қораландилар. Конструкторлик бюралари ва техника советлари янги махсулот ишлабчиқаришнинг ўзлаштириш ҳамда оригинал конструкторияли машина ва механизмлар яратиш учун ҳали ҳам етарлича қайрат ва ишжоват билан ишлаб-тирлар деб бўлмади.

Ишчидаги энг катта камчилик шундан иборатки, республикамиздаги кўпгина илмий-техник шўърасалари, конструкторлик бюралари ва заводлар ўртасида доимий, узвий алоқа йўқ, илждий ҳамкорликда ишлов ҳоллари жуда кам учрайди. Бу камчилик шунга олиб келмоқдаки, бир илмий ташкилот беш завод рационализатори ва ихтирочилари алдақдан яратган янгилик устиди иккинчи бир жойда бирнеча илмий ходим беш дотириб юради. Қишлоқ механизаторлари янги саяка конструкториясининг бирданча камчиликларини аниқладилар ва уни «Ўзбексельмаш» заводида ҳам, конструкторлик бюросида ҳам хабар қилдилар. Лекин конструкторлар ҳам, завод ҳам бу агрегатни тақомиллаштириш билан деярли шугулланмаётдилар.

Конференцияда қатнашчилари кўпгина корхона раҳбарларини янги техника ва илгор технологияни жорий етиш юзасидан аниқ план тўзмагайиларди, эски станокларни янгилик билан алмаштиришга ҳафасаласик қилаётганликлари, ишлабчиқариш процессларини комплекс механизациялаштириш ва автоматлаштириш тўғрисида ҳам қайғираётганликлари учун танқид қилдилар. Детальларни аниқ штамповка қилиш, кўпчилиги комбинациялаштирилган киркув асбоблари, тез алмаштириладиган кўп асбобли наладка каби эффектив мосламалар ҳали ҳам тор доирада қўлланилмоқда. Новатор ва рационализаторларнинг, ишлабчиқариш командирларининг, илмий ходимлар ва хўжалик раҳбарларининг зўро таърибга алмашиш йиғилишлари, илмий конференция ва кечалар кам ўтказилади. Айниқса қўйилма ишлабчиқаришда прогрессив технология ва ҳозирги замон илгор техникаси сустиқ билан жоний етиладигани кўп корхоналарнинг ишнини орқата судрапти.

Наладка оснасткалари ҳозирги пайтда деярлик ҳамма машинасозлик корхоналарида катта қийинчиликлар тўғдираётди. Шунинг учун конференцияда қатнашчи, ясканатор заводининг беш технолог ўртоқ А. А. Мазурин республика учун универсал-наладка оснасткалари ишлабчиқариш марказлаштирилган завод қуриш масаласини республика Министрлар Совети олдинда қўйишни сўради.

Янги мажлис ва секция йиғилишларида деярлик ҳамма машинасозлик корхоналарида катта қийинчиликлар тўғдираётди. Шунинг учун конференцияда қатнашчи, ясканатор заводининг беш технолог ўртоқ А. А. Мазурин республика учун универсал-наладка оснасткалари ишлабчиқариш марказлаштирилган завод қуриш масаласини республика Министрлар Совети олдинда қўйишни сўради.

